

Čís. 1558.

Skutková podstata přestupku §u 523 tr. zák. předpokládá, že pachatel připravil se ve stav n a h o d i l é opilosti hrubým zaviněním nebo i pouhou lehkomyšlností; nespadá sem, dostal-li se pachatel do stavu opilosti vůbec bez vlastního zavinění.

(Rozh. ze dne 20. března 1924, Kr I 800/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Plzni ze dne 3. listopadu 1923, jímž byl stěžovatel uznán vinným přestupkem opilství podle §u 523 tr. zák. — mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Bez důvodnou jest stížnost, pokud brojí proti odsouzení obžalovaného pro přestupek podle §u 523 tr. zák., tvrdíc, že obžalovaný byl přiveden do stavu opilosti bez vlastní viny. K přestupku podle §u 523 tr. zák. prý se vyžaduje opilství zaviněné. Dle §u 2 písm. c) tr. zák. nepřičítá se jednání neb opomenutí jako zločin, byl-li čin spáchán v úplné opilosti, která byla přivedena bez zločinného záměru. Než již v tomto zákonném ustanovení jsou citovány §§y 236 a 523 tr. zák., z nichž onen stanoví, že, ač na jednání, která jsou jinak zločinem, nelze, byla-li provedena v n a h o d i l é opilosti, přihlížeti jako na zločin, přece se v tomto případě opilost tresce jako přestupek (§ 523 tr. zák.). Definice tohoto přestupku dovolává se pak v §u 523 tr. zák. výslovně opět ustanovení §u 236 tr. zák. Dle toho je nepochybně, že tu je skutková podstata §u 523 tr. zák. tehdy, byl-li čin, který je jinak zločinem, spáchán v opilosti n a h o d i l é, vyjímajíc arci takovou nahodilost, pro kterou se pachatel dostal do stavu opilosti vůbec bez vlastního zavinění (na př. nahodilým vypitím jistého množství alkoholického nápoje v mylném přesvědčení, že jest to nápoj prostý alkoholu). Z toho plyne, že pachatel odpovídá i za opilství, ve které se připravil nejen hrubým zaviněním, nýbrž i pouhou lehkomyšlností, poněvadž i tuto dlužno považovati za zavinění, byť i rázu lehčího. Zavinění obžalovaného záleželo pak v tom, že se oddával nemírnému požívání alkoholických nápojů, ačkoliv při svém věku, soudnosti a zkušenostech životních mohl si uvědomiti, že požíváním tím může se přivésti do stavu opilosti.

Čís. 1559.

Pokud jízda automobilem děje se za okolností zvlášť nebezpečných (§ 85 písm. c) a § 337 tr. zák.).

(Rozh. ze dne 20. března 1924, Kr II 371/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Uh.

Hradišti ze dne 30. května 1923, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přečinem proti bezpečnosti života podle §u 337 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc soudu první stolice, by ji znovu projednal a rozhodl, a uvedl v otázce, o níž tu jde, v

d ů v o d e c h :

Práve jest vytýkáno (ve skutečnosti zmatkem dle čís. 10 §u 281 tr. ř., nikoliv jak zmateční stížnost nesprávně označuje dle čís. 9 a)) nesprávné právní posouzení v tom, že nalézací soud na základě těch zjištění, která učinil, podřadil trestný čin obžalovaného pod § 337 tr. zák. Rozsudek vychází z nesprávného předpokladu, že automobil dlužno počítati mezi vozidla, v §u 85 c) tr. zák. uvedená, a že pouhá skutečnost, že úraz zaviněn byl automobilem, odůvodňuje již z povahy předmětu podřadění pod § 337 tr. zák. Tomuto pojetí brání ustanovení článku IV. uvozovacího zákona k trest. zák., jímž obdobné používání předpisů trestního zákona je zapovězeno, ve spojení se skutečností, že automobily v §u 85 písm. c) tr. zák. uvedeny nejsou. Nebrání však podřadění, jak nalézacím soudem se stalo, byl-li ve smyslu §u 335 tr. zák. zaviněn úraz, bez ohledu na to, jakým předmětem se stal, za poměrů zvláště nebezpečných. Jest sice připustiti, že při automobilech již pro jejich strojovou konstrukci a hnací sílu, vyvinutelnou rychlost, tíhu, setrvačnost v pohybu a podobné ono nebezpečí pravidelně jest dáno, leč z druhé strany konkrétní okolnosti mohou v jednotlivém případě pravidelné toto nebezpečí paralyzovati, zejména pohybovalo-li se auto tak mírnou rychlostí, že se rovnalo v pohybu jen obyčejnému povozu, a mohlo-li proto pohyb svůj naráz zastaviti. Tu jest pak věcí nalézacího soudu, by pečlivě zhodnotil celkovou situaci a hodnotil dané poměry a zvláštní okolnosti, také sběhší se v osobách při úrazu ať činně ať trpně zúčastněných, by mohl dojiti k odůvodněnému závěru, byly-li tu okolnosti obzvláště nebezpečné, čili nic. V tomto směru rozsudek neučinil potřebných zjištění. Rozsudek neobsahuje v podstatě vůbec žádných zjištění o tom, jak úraz se přihodil, a spokojuje se pouhou parafrází jednotlivých svědeckých výpovědí, ke kterým vlastního stanoviska výslovně nezaujímá; bude proto nutno, by také tomuto formálnímu nedostatku bylo odpomoženo. Bude zejména na nalézacím soudu, by při novém projednávání věci věnoval pozornost tomu, zda jsou zde ony obzvláště nebezpečné okolnosti, které by čin obžalovaného kvalifikovaly za přečin §u 337 tr. zák., ku kterémuž cíli bude musit učiniti, použije případně znalce, potřebná zjištění ohledně celkové místní situace, se zřením k tomu, bylo-li tu objektivně a se strany obžalovaného předvídatelné vyšší nebezpečí čili nic, věnovati pozornost též tomu, nakolik poškozená Č-ová byla s místními poměry obeznámena a zda jejich znalost v tomto případě pro ni nebezpečnost okolností nesnižovala. Dojde-li pak nalézací soud k přesvědčení, že jednání neb opomenutí, obžalovanému podle §u 335 tr. zák. přičitatelné, nestalo se za obzvláště nebezpečných okolností v §u 85 písm. c) tr. zák. uvedených, pak ovšem nebude na místě kvalifikovati čin podle §u 337 tr. zák., nýbrž toliko podle §u 335 tr. zák. Bylo tudíž rozsudek zrušiti a věc vrátiti do stolice první k opětovnému projednání a rozhodnutí.